

Justitie in de Buurt opgeslokt door keten-units

Eind 2002 concludeerde een evaluatierapport dat Justitie in de Buurt een succes is. In de betreffende probleemwijken hebben deze voorposten van Justitie de jeugdcriminaliteit teruggedrongen en het veiligheidsgevoel op straat vergroot. En daar was het allemaal om begonnen. Maar op 15 januari maakte Minister Donner bekend dat hij het samenwerkingsverband verder wil verbreden. De huidige Jib's

(Justitie, het Openbaar Ministerie en de hulpverleningsorganisaties) moeten samenwerken met gemeente en politie. Ook de financiering moet anders. Tot nu toe werd het project volledig betaald door het ministerie van Justitie. Vanaf nu wordt de financiering gedecentraliseerd, wat er op neerkomt dat alle betrokken instanties (Ministerie van Justitie, Openbaar Ministerie, gemeente, politie, de Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Halt, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg en de Reclassering) het project gezamenlijk moeten gaan betalen. Waarom wil de minister sleutelen aan een succesvol project? Wil hij de Jib's nog beter maken of is het een verkapte manier om geld te bezuinigen. Jong aan de Amstel peilde de mening van drie betrokkenen.

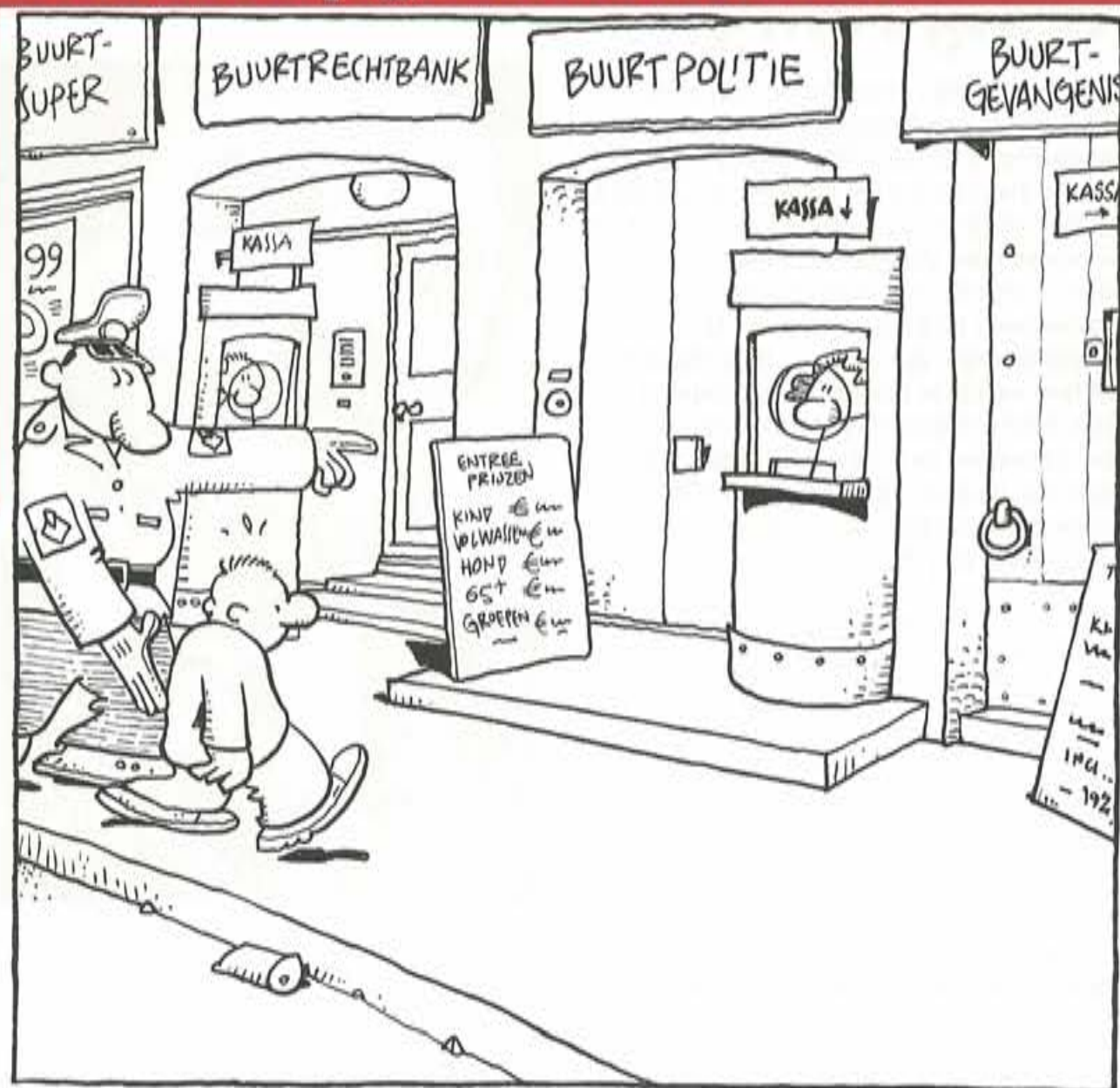
Yvo Hommes, woordvoerder van Minister Donner

'Minister trekt stekker niet uit Jib's'

'Iedereen heeft minder geld te besteden, ook Justitie. Dan moet je keuzes maken. Voor ons was Justitie in de Buurt een project van vier jaar. Geen beleid. Beslissingen over de inhoudelijke invulling van Justitie in de Buurt werden al op gedecentraliseerd niveau genomen. Van de dertig kantoren, verspreid over het hele land, zijn sommige bijvoorbeeld de hele week open en andere maar één dag in de week. Daar hangen totaal verschillende kostenplaatjes mee samen. Wij vinden het logisch om van een project dat op gedecentraliseerd niveau wordt uitgevoerd ook de financiële verantwoordelijkheid bij de uitvoerende instanties neer te leggen. Als de gemeente, het Openbaar Ministerie en de hulpverleningsorganisaties vinden dat Justitie in de Buurt hen iets oplevert en er geld voor over hebben, kunnen ze de kantoren handhaven.'

FOTO: SAKÉ BUREAU

ILLUSTRATIE: WIM STEVENHAGEN

Ineke van Gijsel, coördinerend beleidsmedewerker Openbaar Ministerie en projectleider Jib Amsterdam Oost.

'We moeten ook op financieel gebied samenwerken'

Het breder samenwerkingsverband is prima. Alleen maar goed. Het hangt natuurlijk af van de manier waarop de plaatselijke bestuurders daarmee omgaan, maar hier in Zeeburg verloopt die samenwerking uitstekend. De gedecentraliseerde financiering vind ik ook logisch. Bij een project waarin je gezamenlijk participeert moet je ook gezamenlijk een financiële inspanning leveren. Tot nu toe stond er een pot geld waaruit we konden pakken. Nu moeten we zelf nadenken over de financiering.'

Mr. Jan-Jaap Smilde, Officier van Justitie bij het Amsterdams parket en coördinator van het beleid voor de harde kern jeugd

'We willen vier keten-units hebben'

'Donner wil met deze maatregelen niet de stekker uit Justitie in de Buurt trekken. Dan had het ministerie het project wel stilgelegd.'

'Wat de gedecentraliseerde financiering betreft, ben ik het met hem eens. Het kan niet zo zijn dat Justitie de kar in z'n eentje trekt. Justitie heeft zich hard gemaakt voor de aanjaagfase. Het project dient vanaf nu financieel en personeel gedragen te worden door de instanties die zich er voor inspannen en er ook bij gebaat zijn. Daarnaast ben ik persoonlijk erg blij met het bredere samenwerkingsverband. Dat biedt de kans om Justitie in de Buurt gericht in te zetten.'

Wat heeft dat voor concrete gevolgen voor de Jib's in Amsterdam?

'De Amsterdamse driehoek (burgemeester, korpchef en het Openbaar Ministerie) heeft besloten om de Jib's samen te voegen met de JOT's (Jongeren Opvang Teams) en JCO's (Justitieel Cases Overleg, een orgaan dat sinds vorig jaar operationeel is en binnen een week bij de politie binnengekomen strafzaken behandelt) waarna er keten-units ontstaan. De naam 'Justitie in de Buurt' verdwijnt daarmee. De nieuwe 'keten-units' behandelen alle strafbare feiten gepleegd door jongeren tot 25 jaar. Doordat je op deze manier de repressieve strafrechtelijke kant van Justitie samenvoegt met de zorg krijg je een mix van instrumenten die bijdragen aan een integrale benadering van jeugdzaken die voorzien in een oplossing op maat. En dat blijkt bij jongeren erg belangrijk.'

Is een Officier van Justitie in de buurt de volgende stap?

'Het kan. Meer kan ik daar op dit moment niet over zeggen.'

Op welke termijn gaan de veranderingen plaatsvinden?

'In de praktijk worden de keten-units gekoppeld aan politiebureau's en zullen er in plaats van de zes Justitie in de Buurt kantoren, vier keten-units overblijven. Het is een lopend proces. We mikken erop in januari 2005 vier keten-units operationeel te hebben. Hoe de Jib's in de rest van het land met de veranderingen omgaan (Sinds de start van het project in 1997 is het aantal kantoren van Justitie in de Buurt uitgegroeid tot dertig, red.) weet ik niet. Wij gaan het land in om te leren van de andere Jib's en zullen ons beleid uitdragen. Wij hopen van harte dat het Ministerie van Justitie onze integrale aanpak ziet als de ideale vorm van jeugdcriminaliteitsbestrijding en ons steunt in de vorm van subsidiegelden.'

JIB opende in 1999 haar eerste kantoor in Amsterdam. Dat was in Amsterdam-West. De jongeren vreesden justitie direct: binnen een week anevelden alle ramen van het pand.